

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2012 > Specialrådgivning > **Vurdér udbyttet, når du planlægger majshøsten**

Vurdér udbyttet, når du planlægger majshøsten

Du kan få et skøn over udbyttet i majsmarker til helsæd og kolbemajs ved at foretage repræsentative prøvevejninger af majsolber. Det kan hjælpe dig i din planlægning før høst.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Skal majs høstes som helsæd eller som kolbemajs, skal der sættes en kort stub eller en lang stub, er der behov for køb eller er der mulighed for salg eller alternativ udnyttelse?

Som led i disse overvejelser er det nyttigt at danne sig et groft skøn over udbyttet i majsmarkerne. Få en pejling af udbyttet af majs til helsæd og kolbemajs i de enkelte marker ved at foretage en vejning af kolber repræsentative steder i hver mark.

Fremgangsmåde

1. Foretag prøvevejning minimum tre steder i hver majsmark, så hele majsmarken er repræsenteret. Dvs. at der skal foretages prøvevejninger i både gode og dårlige områder i marken. Der skal mindst være 30 m til skel eller forager.
2. Afmærk 10 m række. Bræk kolber med svøbblade af planterne på de 10 m række. Hvis der er mere end én kolbe på en plante, medtages kun kolber med en god kerneudvikling.
3. Kolberne vejes. Beregn den gennemsnitlige vægt for prøverne.
4. Vurdér, hvordan tidspunktet for prøveudtagningen er i forhold til det optimale høsttidspunkt for majs helsæd. Hvis prøveudtagningstidspunktet er 10 dage før høst af helsæd, omkring tidspunktet for høst af helsæd, eller omkring høsttidspunktet for høst af kolbemajs, kan udbyttet aflæses direkte i tabellen.
5. Aflæs udbyttet i tabel 1.

Tabel 1 viser sammenhæng mellem frisk vægt af kolber på tre prøveudtagningstidspunkter og det forventede udbytte af FEN pr. ha til helsæd eller kolbemajs. Forudsætningen for de angivne udbytter er, at helsæden og kolbemajsen høstes på det optimale tidspunkt med henholdsvis 30 og 55 pct. tørstof. Det er desuden en forudsætning, at majs er nogenlunde normal udviklet.

Tabel 1. Sammenhæng mellem vægt af kolber på tre prøveudtagningstidspunkter og forventet udbytte af majs helsæd eller af kolbemajs.

Tidspunkt for prøveudtagning:	10 dage før høst af helsæd	På høsttidspunktet for helsæd	På høsttidspunktet for kolbemajs
Kolber med svøb, kg pr. 10 m række ¹⁾	FEN/ha til helsæd ²⁾	FEN/ha til kolbemajs ³⁾	FEN/ha til kolbemajs ³⁾
10	8.200	7.000	6.500
11	9.000	7.700	7.100
12	9.800	8.400	7.800
13	10.600	9.100	8.400
14	11.500	9.700	9.100
15	12.300	10.400	9.700
16	13.100	11.100	10.400
17	13.900	11.800	11.000
18	14.700	12.500	11.700
19	15.600	13.200	12.300
20	16.400	13.900	13.000
21	17.200	14.600	13.600
22	18.000	15.300	14.300
23	18.800	16.000	14.900
24	19.700	16.700	15.600
25	20.500	17.400	16.200

1) Ved 75 cm rækkeafstand.

2) Det er forudsat, at helsæden høstes med ca. 30 pct. tørstof.

3) Det er forudsat, at kolbemajsen høstes med ca. 55 pct. tørstof inden udgangen af oktober.

Forudsætninger

Følgende forudsætninger er anvendt ved beregning af udbytterne i tabel 1:

1. Udbyttet af foderenheder i kolber med svøb er 70 pct. af helsædsudbyttet ved plukning 10 dage før helsædstidspunktet, 75 pct. ved plukning på helsædstidspunktet og 85 pct. ved plukning på det optimale tidspunkt for høst af kolbemajs.
2. Tørstofindholdet i kolberne er 40 pct. ved plukning 10 dage før helsædshøst, 45 pct. ved plukning på helsædstidspunktet og 55 pct. ved plukning på det optimale tidspunkt for høst af kolbemajs.
3. Foderværdien er 0,93 kg tørstof pr. FEN ved alle tre plukketidspunkter.

Forbehold

Udbytterne i tabel 1 kan være retningsgivende for majsmarker:

1. som er sået med 75 cm rækkeafstand. Ved 50 cm rækkeafstand skal udbytterne i tabel 1 ganges med 1,5, og
2. som er veludviklet, og
3. som kan høstes ved det optimale tørstofindhold inden 20. oktober. Det vil sige et tørstofindhold i majs helsæd på 30 pct. tørstof eller kolbemajs på 55 pct. tørstof, og
4. med en almindelig plankehøjde. Er plankehøjden usædvanlig lav, overvurderer tabellen udbyttet. Omvendt undervurderer tabellen udbyttet, hvis planterne er usædvanligt høje.

Står majs dårligere i dele af marken, end hvor kolbeprøverne er høstet, f.eks. i foragre, langs skel, hegn eller pletvis i marken, skal udbyttet korrigeres herfor.

Metoden er testet

Landboforeningen Gefion har testet metoden i 2011 og har konkluderet følgende:

”Metoden med at plukke kolber i 10 m række, veje disse og gå ind i tabel og aflæse udbyttet for marken i foderenheder pr. ha har fungeret fint, når den blev sammenholdt med det faktisk målte udbytte i marken. For at metoden skal kunne forudsige udbyttet så præcist som muligt, skal der laves minimum 3 målinger pr. mark, og tidspunktet for plukning skal ske så tæt på høst som muligt”.

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.